Inventering av svampar i utvalda skogsområden på Omberg 2000

Dan Olofsson

Omfattning och metodik

Sammanlagt 19 områden på Sveaskogs marker har inventerats (se bifogade kartor!). Dessutom har inventering skett i referensområdet Ombergsliden NR. Besöken gjordes under perioden 18 juli - 7 oktober 2000.
Varje område besöktes vid 3 tillfällen under säsongen, med c:a 1 månads mellanrum. Ett besök har i snitt varat c:a 2 timmar, med vissa avvikelser beroende på svamptillgång och områdets storlek. Undersökningarna har i huvudsak inriktats på marksvampar, men även andra svampar som kunnat artbestämmats i fält har noterats. Eftersom avgränsningen mellan marksvampar och övriga inte alltid lätt låter sig göras, tillämpas ingen sådan uppdelning i denna redovisning.

Svampsäsongen 2000

En regnig och i övrigt gynnsam försommar gjorde att svamptillgången var god redan i mitten av juli, och förblev så även under augusti. Några dagar in i september började dock en period med torrt och för årstiden kyligt väder, vilket påverkade svampförekomsten negativt under inventeringsperiodens sista 3-4 veckor. Trots allt var tillgången även då relativt god tack vare natt- och morgondimmor, men många fruktkroppar blev ändå intorkade, otypiska och därmed svårbestämda. I början av oktober skedde en övergång till mer regnigt väder, vilket gjorde att flera av sommarens svampar visade sig på nytt. Senhösten har därefter varit tämligen artrik, men fältuppdraget avslutades alltså den 7 oktober.

Under säsongens första veckor dominerade de små, saprofytiska svamparna i markerna, bl.a.fanns rikligt med trådskivlingar (*Inocybe*), hättor (*Mycena*, *Hemimycena*), broskskivlingar (*Marasmius*, *Micromphale*) och hättingar (*Conocybe*, *Galerina*). I nästa fas uppträdde de mykorrhizabildande arterna tämligen rikligt, främst spindelskivlingar (*Cortinarius*), kremlor (*Russula*), riskor (*Lactarius*) och soppar (*Boletus*, *Suillus*, *Leccinum*). I september kompletterades bilden av musseroner (*Tricholoma*) och trattskivlingar (*Clitocybe*), samt av icke-skivlingar som taggsvampar (*Hydnum*, *Hydnellum*, *Sarcodon*, *Phellodon*), fingersvampar (*Ramaria*) och klubbsvampar (*Clavariadelphus*). Dessa grupper var dock tämligen sparsamt representerade, och fynden av bl.a. taggsvampar motsvarade inte förväntningarna.

Redovisning

För varje område redovisas och kommenteras regelmässigt förekomsten av rödlistade arter (enligt *Rödlistade arter i Sverige 2000*), s.k. signalarter (enligt Skogsstyrelsens lista) och sällsynta arter (enligt min egen bedömning). Observera att arter som hittats på mer än ett objekt vanligtvis kommenteras endast en gång.
En översikt över sådana arter i samtliga objekt bifogas, liksom fullständiga artlistor för varje område. Nomenklaturen följer i princip *Ekologisk katalog över storsvampar* (Hallingbäck, 1998), även om vissa nyskapade namn har utelämnats till förmån för mer väletablerade.

Några siffror

Sammanlagt gjordes under inventeringen 3 133 noteringar av 500 olika arter.
Av dessa var 17 rödlistade och 39 s.k. signalarter.
Av de funna arterna hade 18 ej tidigare registrerats från Östergötland.
Ett 40-tal arter har bedömts som sällsynta eller på annat sätt anmärkningsvärda.

På det mest artrika området påträffades 156 arter, på det minst artrika endast 41.
Rödlistade arter påträffades på 14 av de 20 inventerade objekten.
Generellt kan sägas att det andra av de tre besök som gjordes på varje område, blev det mest givande.
16 fynd har insamlats och torkats, framför allt trådskivlingar (*Inocybe*) och en del andra småsvampar.

Område 1 (290/40): Steneborg NV (Mellan Steneborg och Brottsledet) 08E4g3e

Besöksdatum: 000718, 000820, 000916

Antal arter: 132

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Cortinarius percomis (NT)	Hygrocybe conica	Entoloma pleopodium
Oligoporus floriformis (VU)	Inocybe bongardii	Inocybe appendiculata
	Lactarius scrobiculatus	Inocybe erinaceomorpha
	Pluteus romellii	Inocybe pyriodora
	Russula queletii	Volvariella hypopithys
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Corinarius percomis (Kryddspindling) är den mest frekventa av de rödlistade arterna på Omberg, och påträffades på 9 av de 20 objekten. Svampen växer företrädesvis i kalkrika granskogar, och känns lätt igen på den åtminstone hos unga exemplar vackert rödgulaktiga hatten och de klara, gula färgerna på lameller och kött. Lukten är angenämt kryddig, vilket gett arten dess svenska namn. Växte spridd inom området.

Oligoporus floriformis (Rosetticka) påträffades på en granstubbe nära vandringsleden i områdets norra del. Den ettåriga, vitaktiga tickan känns igen på att de små och otydligt fotförsedda hattarna växer gyttrade och taktegellagda på sådant sätt att fruktkropparna liknar en rosett. Arten är mycket ovanlig, och tidigare bara funnen en gång i Östergötland.

Russula queletii (Krusbärskremla), **Lactarius scrobiculatus** (Svavelriska) och **Inocybe bongardii** (Dofttråding) är alla karaktärsarter för rikare granskogar, och vanliga på Omberg.

Inocybe pyriodora (Pärontråding) och **Inocybe erinaceomorpha** är båda kraftiga trådskivlingar, med stark, angenäm doft. De är båda knutna till kalkrika marker. Den senare arten har tidigare bara rapporterats från ett fåtal lokaler i Västergötland och Skåne, och är därför ett särskilt roligt fynd. Den står f.ö. nära den mikroskopiskt praktiskt taget identiska *Inocybe corydalina*, som påträffades på flera av de övriga objekten.
Inocybe appendiculata (Tandtråding) är en relativt krafig trådskivling, vars namn syftar på den rikliga förekomsten av nedhängande velum på hattkanten. Ny för Östergötland.

I den lövskogsdominerade södra delen av området påträffades den på ask relativt vanliga **Skeletocutis nivea** (Fläckticka), den vackra **Pluteus romellii** (Gulfotsskölding), **Hygrocybe conica**

(Toppvaxskivling) och den lilla **Volvariella hypopithys** (Dunslitskivling). Den sistnämnda är sällsynt och bunden till mullrika jordar i ädellövskog.

Entoloma pleopodium (Gul rödhätting) tillhör de ovanligare rödskivlingarna, och växte i gräsmark vid kanten av vandringsleden.

Bedömning av området

Ett ur svampsynpunkt intressant och varierat område, där terrängens höjdskillnader skapar flera sekluderade och fuktbevarande miljöer. Störst artrikedom i den norra, grandominerade delen.

Område 2 (470/34): Brottsledet SV (600 m SV Brottsledet) 08E4g

Besöksdatum: 000801, 000909, 001007

Antal arter: 156

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Cortinarius percomis (NT)	Cortinarius elegantior	Conocybe magnicapitata
Inocybe corydalina (NT)	Cortinarius salor	Cortinarius infractus
Inonotus tomentosus (NT)	Cystolepiota seminuda	Gomphidius maculatus
Pseudoomphalina kalchbrenneri (DD)	Hydnellum peckii	Inocybe umbratica
	Hygrocybe conica	Leucocortinarius bulbiger
	Hygrophorus discoideus	Lyophyllum semitale
	Inocybe bongardii	Psathyrella corrugis
	Lactarius scrobiculatus	Tricholoma psammopus
	Lepiota aspera	
	Lepiota ventriosospora	
	Peziza succosa	
	Russula aurea	
	R. queletii	
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Inocybe corydalina (Grönpucklig tråding) är en kraftig, väldoftande och lätt igenkännlig trådskivling som är bunden till kalkhaltig mark. Hatten är ±slät, vilket skiljer artern från den närstående *Inocybe erinaceomorpha*.

Inonotus tomentosus (Luddticka) påträffas oftast på marken, men växer i allmänhet då från i marken begravda vedrester. Arten påträffas företrädesvis i rikare granskog, och förekommer relativt rikligt på Omberg (funnen i totalt 4 områden under inventeringen). Den filtludna foten har liksom hatten varmt rostbrun färg.

Pseudoomphalina kalchbrenneri (Mjölnavling) är en tämligen liten, djupt navlad och starkt mjöldoftande skivling, vars utbredning och ekologiska krav är dåligt kända. Tidigare påträffad bara en gång i Östergötland, även då i rik granskog. Funnen på ytterligare ett område under denna inventering.

Cortinarius elegantior (Kungsspindling) är en karaktärsart för Omberg och för rikare, oftast kalkhaltiga granskogar. Tillhör undersläktet Phlegmacium, och karakteriseras av kraftig, kantad basalknöl och varmt bruna/olivbruna färger på hatt och velum. Köttet i fotknölen färgas rött av lut (KOH), vilket är en bra bestämningskaraktär. Funnen på totalt 11 områden under inventeringen.

Cortinarius salor (Blå slemspindling) är en av släktets mest spektakulära arter, och vanligen lätt att känna igen på de blå färgerna och den tydligt slemmiga fruktkroppen. Kalkgynnad, sällsynt art, som hittades på totalt 4 av inventeringsobjekten.

Cortinarius infractus (Bitter lökspindlinng) är en relativt ovanlig, kalkgynnad art med olivbruna lameller och bitter smak. Funnen på sammanlagt 5 områden under inventeringen.

Russula aurea (Guldkremla) är en mycket vacker art med orangeröd hatt och kontrasterande kromgul fot. Växer på rikare marker i löv- och blandskogar, men också, som här, i örtrik granskog. Påträffades på sammanlagt 7 områden under inventeringen.

Hygrophorus discoideus (Diskvaxing) är en tämligen liten, rödbrun till rödgulaktig senhöstsvamp, som växer i kalkrik granskog. Vanlig på Omberg, där den påträffades i 13 av de undersökta objekten.

Leucocortinarius bulbiger (Bleksporig spindling) liknar i allt väsentligt en spindelskivling, men har till skillnad från dessa vitaktigt sporpulver. Ganska ovanlig art, som under säsongen bara påträffades på detta område.

Tricholoma psammopus (Lärkmusseron) uppvisar gulbruna till orangeröda färgnyanser, och är bunden till lärkträd. Tidigare ej registrerad från Östergötland.

Hydnellum peckii (Skarp dropptaggsvamp) är ingen särskilt ovanlig svamp, men växer till skillnad från sin dubbelgångare Hydnellum ferrugineum oftast i rikare granskogar (den senare föredrar magrare marker, ofta med tall). Funnen i 2 av objekten under inventeringen.

Lepiota aspera (Spärrfjällskivling) och **Lepiota ventriosospora** (Gulflockig fjällskivling) visade sig båda vara relativt vanliga på Omberg, och påträffades på 7 resp. 8 områden.

Inocybe umbratica är en ljust färgad trådskivling, som vid en första betraktelse lätt kan förväxlas med den vanliga sidentrådskivlingen, *Inocybe geophylla*, som dock har cystider endast på fotens övre del. Sannolikt förbisedd, men får ända betraktas som ganska ovanlig. Funnen i 4 av objekten.

Av småsvamparna kan nämnas den lätt förbisedda **Cystolepiota seminuda** (Blek puderskivling), hättingen **Conocybe magnicapitata** och skålsvampen **Peziza succosa** (Gulmjölkig storskål). Den senare växer normalt på mulljord i lövskog, men finns också i granskogen på Omberg. Funnen i hela 9 av objekten.

Bedömning av området

Ett stort objekt, som också visade sig vara det artrikaste. Fynden väl spridda över hela området, som ur svampsynpunkt får betraktas som värdefullt.

Område 3 (440/40 + 420/40): Anudden SO (300 m SO Anudden) 08E4g3d

Besöksdatum: 000801, 000909, 001007

Antal arter: 60

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
_	Hygrocybe conica	Entoloma exile var.
	Hygrocybe persistens	
	Hygrocybe pratensis	
	Hygrocybe virginea	
	Lactarius scrobiculatus	
	Lepiota castanea	
	Peziza succosa	
	Russula queletii	
	Tricholoma sulphureum	

Kommentarer till arterna

Lepiota castanea (Kastanjefjällskivling) är en liten, rödbrunaktig fjällskivling som växer på mullrika jordar i lövskog. Påträffades här i den del av området som ligger väster om vägen. Första registrerade fyndet i Östergötland.

Tricholoma sulphureum (Svavelmusseron) känns igen på sina gula färger och fräna, gasartade lukt. Lövskogsart, här påträffad väster om vägen.

I den mer blandade och gräsrika skogen öster om vägen påträffades ett antal arter av **Hygrocybe** som normalt uppträder i betesmarker. Även rödskivlingen **Entoloma exile** påträffas normalt i sådana miljöer. Den hittades f.ö. på ytterligare en lokal under denna inventering.

Bedömning av området

Ett påfallande artfattigt objekt, vilket delvis får tillskrivas områdets ringa storlek.

Område 4 (110/34): Anudden SSO (800 m SSO Anudden) 08E4g2d3e

Besöksdatum: 000726, 000826, 001001

Antal arter: 132

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Cortinarius percomis (NT)	Cystolepiota seminuda	Calocybe ionides
Hygrocybe quieta (NT)	Geastrum triplex	Conocybe sordida
Inocybe corydalina (NT)	Hygrophorus discoideus	Gomphidius maculatus
Inonotus tomentosus (NT)	Inocybe bongardii	Inocybe oblectabilis
Pseudoomphalina kalchbrenneri (DD)	Lactarius scrobiculatus	Inocybe pyriodora
	Lepiota aspera	Rhodocybe nitellina
	Lepiota ventriosospora	Suillus viscidus
	Peziza succosa	
	Ramaria gracilis	
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Hygrocybe quieta (Luktvaxing) är en vacker, orangefärgad vaxskivling som påträffas både på naturbetesmarker och i lövskog på rikare marker. Växte här i det nordvästra hörnet av objektet, nära stigen.

Geastrum triplex (Kragjordstjärna) är en spektakulär art som vanligen växer i lövskog, men som också förekommer i kalkrika granskogar. Riklig förekomst i områdets centrala del.

Ramaria gracilis (Anisfingersvamp) är en ganska liten, grenad och tämligen vildvuxen fingersvamp med vitaktig färg och behaglig doft. Hittades under inventeringen på ytterligare ett område.

Calocybe ionides (Lilamusseron) har vackert blå färg på hatt och fot, kontrasterande mot de vita lamellerna. Ett enda exemplar växte på översilad mark i områdets västra kant, nära stigen. Jag har aldrig tidigare sett denna art i fält, och den har tidigare inte påträffats i Östergötland.

Suillus viscidus (Grå lärksopp) noterades i stora mängder under ett antal av de lärkträd som finns i området. Soppen känns lätt igen på de gråaktiga färgnyanserna, den slemmiga hatten och de stora, kantiga porerna. Första registrerade fyndet i Östergötland.

Gomphidius maculatus (Lärkslemskivling) är en annan sällsynt art under lärk.

Rhodocybe nitellina (Glansrussling) är en tämligen liten, orangefärgad skivling med stark smak av mjöl. Bra indikatorart för gammal, ofta örtrik barrskog. Funnen på sammanlagt 7 av de inventerade objekten.

Inocybe oblectabilis är en kraftig trådskivling, som tillhör gruppen med knöliga sporer och helt cystidiös fot. De fåtaliga fynd som gjorts i landet är alla från kalkrika granskogar. Ny för Östergötland.

Conocybe sordida är en liten hätting med relativt mörka brunaktiga färger, ofta med ±tydlig purpurton.

Bedömning av området

Ett av de bästa av de inventerade objekten, både med tanke på artvariation och frekvens.

Område 5 (90/33): Anudden SSO (950 m SSO Anudden) 08E4g2d1f

Besöksdatum: 000726, 000826, 001001

Antal arter: 118

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
-	Cortinarius glaucopus	Agaricus benesii
	Hygrophorus discoideus	Conocybe sulcatipes
	Lactarius scrobiculatus	Mycena purpureofusca
	Lepiota aspera	
	Plicaturopsis crispa	
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Cortinarius glaucopus (Strimmig lökspindling) är en av de vanligare representanterna för de knölfotade arterna i undersläktet *Phlegmacium*. Påträffad på 4 av de inventerade objekten.

Agaricus benesii (Vit blodchampinjon) är en kraftigt rodnande, ±slät art, som huvudsakligen påträffas på kalkrik mark.

Mycena purpureofusca (Purpurhätta) tillhör de ovanligare arterna i släktet. Svampen är relativt stor, och känns lätt igen på den mörkt lilafärgade skiveggen och hattens tydliga purpurton.

Conocybe sulcatipes är en liten och med säkerhet förbisedd hätting, som oftast påträffas djupt nedsjunken bland mossa och förna i barrskog.

Plicaturopsis crispa (Kantarellmussling) har ådrat hymenium och växer på lövved, vanligen på hassel eller -som här - på bok. Påträffades i områdets sydöstligaste kant.

Bedömning av området

Den västra delen av objektet visade sig vara den ur svampsynpunkt mest givande, medan området öster om stigen är mer trivialt. Som helhet måttligt intressant.

Område 6 (340/34): Västra väggar NNO (400 m NNO Västra väggar) 08E4g1c

Besöksdatum: 000719, 000820, 000924

Antal arter: 100

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Cortinarius meinhardii (NT)	Cortinarius elegantior	–
Cortinarius percomis (NT)	Cortinarius olivaceofuscus	
Helvella costifera (DD)	Hygrocybe conica	
Inonotus tomentosus (NT)	Hygrophorus discoideus	
	Inocybe bongardii	
	Lactarius scrobiculatus	
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Cortinarius meinhardii (Äggspindling) är en knölfotad art med gula färger på hatt, fot och kött. Ovanlig, kalkgynnad svamp, som under inventeringen påträffades på sammanlagt 3 områden.

Cortinarius olivaceofuscus (Mörkoliv spindling) är en representant för undersläktet *Dermocybe* (”kanelspindlingar”), och känns bl.a. igen på de olivbruna färgerna. Växer normalt i lövskogsmiljöer, men finns även i kalkrik barrskog. Hittades under inventeringen i 4 av objekten.

Helvella costifera (Blek pokalmurkla) är en sällsynt men dåligt känd sporsäckssvamp med ±skivliknande hatt och en fot med tydliga ribbor, vilka löper upp på hatten. Växte här på naken jord i ett traktorspår. Funnen på sammanlagt 3 omåden under inventeringen, ej tidigare registrerad från Östergötland.

Bedömning av området

De bästa fynden gjordes på den plana marken i områdets västligaste del, medan själva sluttningen visserligen var mer artrik men inte lika intressant.

Område 7 (270/34): Svartsvall NNO (400 m NNO Svartsvall) 08E4g1d

Besöksdatum: 000725, 000902, 000930

Antal arter: 130

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
-	Climacocystis borealis	Inocybe langei
	Cortinarius elegantior	Inocybe soluta
	Hygrophorus discoideus	Inocybe umbratica
	Inocybe bongardii	
	Lactarius lignyotus	
	Lactarius scrobiculatus	
	Peziza succosa	
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Inocybe langei är en småsporig trådskivling, som i allmänhet betraktas som en lövskogsart. I likhet med flera andra sådana arter verkar den också kunna uppträda under gran på kalkrika marker.

Inocybe soluta är med sina tämligen dystra färger en makroskopiskt anonym och sannolikt förbisedd art. Känns dock lätt igen i mikroskop på de relativt små, glest knöliga och nästan rektangulära sporerna.

Climacocystis borealis (Trådticka) växte i stora mängder på en granstubbe i områdets östra del, nära hyggeskanten. Funnen på ytterligare ett område under inventeringen.

Bedömning av området

Områdets storlek gör det tämligen artrikt, men fyndlistan uppvisar inte många rikmarksarter. Den norra delen ger ett magert intryck, medan de centrala delarna åtminstone fläckvis förefaller vara mer gynnsamma.

Område 8 (60/34): Hälle källor N (600 m N Hälle källor) 08E4g0d

Besöksdatum: 000731, 000902, 001007

Antal arter: 100

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Cortinarius meinhardii (NT)	Cortinarius elegantior	Cortinarius infractus
Inocybe corydalina (NT)	Cortinarius salor	Hebeloma edurum
	Hygrocybe conica	Inocybe leiocephala
	Hygrophorus discoideus	Ripartites tricholoma
	Inocybe bongardii	
	Lactarius scrobiculatus	
	Plicaturopsis crispa	
	Pluteus romellii	
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Hebeloma edurum (Kakaofränskivling) tillhör de mer lättbesämda arterna i detta ofta besvärliga släkte. Den kraftiga svampen karakteriseras framför allt av den typiska, sötaktiga lukten.

Inocybe leiocephala är en slätsporig trådskivling med ±tydliga rosa nyanser på foten, som till skillnad från foten hos den annars snarika och vanligare *Inocybe nitiduscula* är helt cystidiös. Inte vanlig, men troligen förbisedd.

Ripartites tricholoma (Fransskivling) liknar vid ett första påseende en trattskivling (*Clitocybe*), men har finluden hattkant och ljusbruna, taggiga sporer. Hittades på ytterligare en lokal under inventeringen. Med säkerhet förbisedd.

Bedömning av området

Ett ur svampsynpunkt givande objekt. Samtliga intressanta fynd gjordes i områdets norra del.

Område 9 (1870/40): Hjässatorget N (N om vägen) 08E3g0c

Besöksdatum: 000724, 000822, 000917

Antal arter: 136

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Cortinarius percomis (NT)	Hygrocybe virginea	Inocybe auricoma
Helvella costifera (DD)	Hygrophorus discoideus	Inocybe pyriodora
Inocybe corydalina (NT)	Inocybe bongardii	Leucopaxillus lentus
	Lactarius scrobiculatus	Otidea bufonia
	Lepiota ventriosospora	Psathyrella chondroderma
	Peziza succosa	Rhodocybe nitellina
	Plicaturopsis crispa	Ripartites tricholoma
	Russula aurea	Russula olivascens
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Leucopaxillus lentus (Barrmusseron) växer på barrmattan under gran, och kan lätt förväxlas med vita trattskivlingar. Känns dock mikroskopiskt igen på de knottriga, amyloida sporerna. Under inventeringen endast funnen på detta område.

Russula olivascens (Grön äggkremla) är en mild, mättat gulsporig kremla, som verkar föredra något rikare marker.

Otidea bufonia (Mörkbrunt haröra) är en dåligt känd ascomycet, betydligt ovanligare än den orangegula *Otidea onotica*.

Psathyrella chondroderma (Åderspröding) är en sprödskivling med kraftigt velum och små sporer. Den växer på och kring stubbar eller murken ved av barrträd. Funnen på ytterligare ett område under inventeringen.

Inocybe auricoma (Ockratråding) är en liten, gulbrun trådskivling. Ny för Östergötland.

Hygrocybe virginea (Alabastervaxing) växte i gräsrik mark nära parkeringen.

Bedömning av området

Ett i sin helhet mycket intressant område med stor variation. Förekomsten av de rödlistade arterna var dock störst i områdets västra del, medan artrikedomen var större i de östra delarna.

Område 10 (120/40): Örnslid SSO (400 m SSO Örnslid) 08E3g3c

Besöksdatum: 000728, 000909, 001001

Antal arter: 128

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Cortinarius percomis (NT)	Cantharellus xanthopus	Conocybe blattaria
Tricholoma aurantium (NT)	Cortinarius elegantior	Cortinarius infractus
	Cortinarius glaucopus	Entoloma exile var.
	Cortinarius olivaceofuscus	Inocybe maculata
	Cortinarius purpurascens	Rhodocybe nitellina
	Inocybe bongardii	
	Lactarius scrobiculatus	
	Lepiota aspera	
	Lepiota ventriosospora	
	Russula queletii	
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Tricholoma aurantium (Brandmusseron) är en oerhört vacker, rödaktig art med vattrad fot. Växte liksom de flesta av de intressanta fynden i den delvis översilade sluttningen i objektets centrala del. Hittades förutom här endast i Ombergsliden NR.

Tre knölfotade spindelskivlingar ur undersläktet *Phlegmacium* påträffades, nämligen **Cortinarius elegantior** (Kungsspindling), **Cortinarius glaucopus** (Strimmig lökspindling) och **Cortinarius purpurascens** (Blånande lökspindling). Den sistnämnda påträffades under inventeringen endast på denna lokal, men är i övrigt inte alltför ovanlig.

Cantharellus xanthopus (Rödgul trumpetsvamp) växte rikligt i det översilade området, medan den lilla ringförsedda hättingen **Conocybe blattaria** (Kraghätting) gömde sig i den täta vegetationen i områdets sydvästligaste del.

Inocybe maculata (Fläcktråding) förekommer mest i lövskogsmiljöer, men finns också i örtrik granskog. Under inventeringen endast funnen i detta objekt.

Bedömning av området

Det stora antalet intressanta arter gör detta till ett ur svampsynpunkt värdefullt område.

Område 11 (1970/40): Stocklycke NO (500 m NO Stocklycke) 08E3g1b

Besöksdatum: 000725, 000819, 000917

Antal arter: 135

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter

Cortinarius percomis (NT)	Clavariadelphus truncatus	Cortinarius infractus
	Cortinarius elegantior	Gomphidius maculatus
	Cortinarius glaucopus	
	Cortinarius olivaceofuscus	
	Hydnellum peckii	
	Inocybe bongardii	
	Lactarius scrobiculatus	
	Lepiota ventriosospora	
	Peziza succosa	
	Russula queletii	
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Clavariadelphus truncatus (Flattoppad klubbsvamp) är en vacker och spektakulär art, som föredrar sikare barrskogar.

Bedömning av området

Särskilt den sydligaste och nordligaste delen av området är intressant ur svampsynpunkt, medan den centrala sluttningen visade sig mindre givande.

Område 12 (1090/34): Pers sten NO (200 m NO Pers sten) 08E3g1b

Besöksdatum: 000727, 000910, 001007

Antal arter: 143

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter

-	Climacocystis borealis	Agaricus benesii
	Cystolepiota seminuda	Inocybe leiocephala
	Gloeoporus taxicola	Lyophyllum semitale
	Hygrophorus discoideus	Mycena purpureofusca
	Inocybe bongardii	Rhodocybe nitellina
	Lactarius scrobiculatus	
	Lepiota aspera	
	Lepiota ventriosospora	
	Russula aurea	
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Gloeoporus taxicola (Blodticka) växte på en liggande tall i områdets nordöstra del. Denna art, som i norra Sverige växer på gran, betraktas där som en bra indikator för äldre skogar. Det är dock ytterst tveksamt om fynd av blodticka på tall i södra Sverige förtjänar indikatorstatus.

Lyophyllum semitale (Mjölsvärting) är en gråaktig, mjöldoftande svamp som svartnar vid beröring. Den sällsynta arten kommer sent på säsongen, och påträffades under inventeringen på 3 områden. I övrigt inte registrerad från Östergötland.

Bedömning av området

Ett varierat, ganska stort och därmed artrikt område, som ur svampsynpunkt är mest intressant i den östra delen.

Område 13 (2240/40): Stocklycke SSV (600 m SSV Stocklycke) 08E3g0b

Besöksdatum: 000722, 000819, 000916

Antal arter: 122

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter

-	Cystolepiota seminuda	Inocybe assimilata
	Hygrophorus discoideus	Xylaria carpophila
	Inocybe bongardii	
	Lactarius scrobiculatus	
	Russula aurea	
	Russula queletii	
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Inocybe assimilata (Umbratråding) är en knölsporig trådskivling med rundad, vitaktig bulb på fotbasen. Ej vanlig i Östergötland, under inventeringen hittad på ytterligare en lokal.

Xylaria carpophila (Ollonhorn) växer på multnande bokollon, och är säkerligen förbisedd. Hittills endast ett fåtal fynd i Östergötland.

Bedömning av området

Artlistan upptar inga anmärkningsvärda fynd, men det markanta inslaget av lövträd gör området varierat och alls icke ointressant.

Område 14 (1370/40): Urbjörn O 08E3g1d

Besöksdatum: 000724, 000820, 000924

Antal arter: 61

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter

Cortinarius percomis (NT)	Cantharellus xanthopus	Inocybe appendiculata
Cortinarius turgidus (NT)	Cortinarius salor	Inocybe assimilata
	Inocybe bongardii	Psathyrella olympiana
	Lactarius scrobiculatus	
	Peziza succosa	
	Russula queletii	
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Cortinarius turgidus (Silkesspindling) tillhör undersläktet *Sericeocybe*, och är en vitaktig, sällsynt lövskogsart. Detta var andra fyndet i Östergötland, och gjordes i områdets västra, lövskogsdomierade del.

Psathyrella olympiana (Kristallspröding) är en ovanlig, vedväxande sprödskivling, som också påträffades i lövskogen. Andra registrerade fyndet i Östergötland.

Bedömning av området

Artfattigt och vid två av besöken faktiskt även svampfattigt. Trots allt är detta lilla område både varierat och intressant, och man kan notera att nästan 1/5 av påträffade taxa är sådana som på något sätt klassificerats i denna redovisning!

Område 15 (1230/40): Hästhagen NNV (300 m NNV Hästhagen) 08E3g

Besöksdatum: 000801, 000903, 001001

Antal arter: 93

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter

Inocybe corydalina (NT)	Clavariadelphus truncatus Inocybe cookei Cortinarius elegantior Hygrophorus discoideus Lepiota ventriosospora Russula queletii

Kommentarer till arterna

Inocybe cookei (Gultråding) är en medelstor trådskivling med honungsliknande lukt. Växer både i löv- och blandskog. Under inventeringen endast påträffad på denna lokal, men är i övrigt inte alltför ovanlig.

Bedömning av området

Ett måttligt intressant och ganska litet objekt, som dock uppvisar en för rikare marker representativ artstock.

Område 16 (180/40): Hälle källor V (Mellan vägen och Vättern) 08E3g4c

Besöksdatum: 000727, 000822, 000917

Antal arter: 81

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
-	Cortinarius elegantior	Inocybe leiocephala
	Cortinarius olivaceofuscus	Rhodocybe nitellina
	Cystolepiota seminuda	Xylaria carpophila
	Inocybe bongardii	
	Lactarius scrobiculatus	
	Lepiota aspera	
	Phellinus chrysoloma	
	Pluteus romellii	
	Russula aurea	
	Russula queletii	

Kommentarer till arterna

Phellinus chrysoloma (Granticka) är en flerårig ticka som växer på gran i äldre barrskog. Allmän i norra Sverige, men mindre vanlig i Götaland.

Bedömning av området

Större delen av området består av en brant sluttning med hög vegetation. Denna del är artfattig, och de flesta fynden är gjorda i den nedre delen, nära stigen. Även där är det dock bara fläckvis intressant, och som helhet får detta -särskilt med tanke på storleken- betraktas som ett av inventeringens minst givande objekt.

Område 17 (300/34): Marbergen N (Mellan Marbergen och Hälle källor) 08E3g4d

Besöksdatum: 000730, 000910, 001007

Antal arter: 127

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Inocybe corydalina (NT)	Clavariadelphus truncatus	Cortinarius infractus
	Cortinarius elegantior	Inocybe umbratica
	Cortinarius glaucopus	Lyophyllum semitale
	Cystolepiota seminuda	Psathyrella corrugis
	Hygrophorus discoideus	Rhodocybe nitellina
	Lactarius scrobiculatus	
	Peziza succosa	
	Ramaria gracilis	
	Russula queletii	
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Psathyrella corrugis (Rödeggad spröding) växer på gräsrik skogsmark, och känns bl.a. igen på den röda skiveggen. Ganska ovanlig i Östergötland, mer frekvent i sydligaste Sverige.

Bedömning av området

Ett ur svampsynpunkt intressant område, särskilt den norra delen mellan körvägen och stigen.

Område 18 (440/40): Ragelskärr N (Mellan Ragelskärr och vägen) 08E3g3d

Besöksdatum: 000730, 000902, 000930

Antal arter: 41

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Camarophyllopsis hymenocephala (NT)	-	Rhodocybe vitellina

Kommentarer till arterna

Camarophyllopsis hymenocephala (Lerskivling) är en liten brunaktig, vaxskivlingsliknande svamp, som växer både på betesmarker och i lövskog. Hittades här under hassel i den bård av lövskog som finns i objektets norra del, nära vägen. Första fyndet i Östergötland.

Bedömning av området

Området domineras av tall och tämligen hög vegetation. Mycket artfattigt vid alla tre besöken, och definitivt det minst givande av de inventerade objekten.

Område 19 (3250/40): Strand N (400 m N Strand) 08E2g4b

Besöksdatum: 000719, 000814, 000916

Antal arter: 121

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter
Helvella costifera (DD)	Cortinarius elegantior	Agaricus benesii
Lactarius acris (NT)	Hygrophorus discoideus	Cortinarius barbatus
	Inocybe bongardii	Inocybe flavella
	Lactarius scrobiculatus	Inocybe pyriodora
	Lepiota ventriosospora	Inocybe umbratica
	Mutinus caninus	Russula pectinata
	Peziza succosa	
	Russula aurea	
	Skeletocutis nivea	

Kommentarer till arterna

Lactarius acris (Skarp rökriska) är en brunaktig, skarpt smakande riska, vars mjölksaft färgas rosa när svampen bryts. Påträffades under bok i områdets södra del. Första fyndet i Östergötland.

Mutinus caninus (Liten stinksvamp) är med sin spektakulära form och orangeröda färger en lätt igenkännlig art, som nästan uteslutande påträffas i bokskog. Förekommer mest i sydligaste Sverige, och är sällsynt i Östergötland. Växte i områdets södra del.

Cortinarius barbatus (Vitspindling) är en liten spindelskivling ur undersläktet *Myxacium*, och har alltså slemmig hatt och fot. Känns igen på de vita nyanserna och den bittra smaken. Påträffades i områdets norra, grandominerade del. Svampen, som tidigare kallats *C. crystallinus*, har bara hittats på ett fåtal växtplatser i Östergötland.

Inocybe flavella är en medelstor trådskivling, som åtminstone i ungt stadium känns igen på den ±cylindriska, kraftigt gula till gröngula hatten. Svampen är ovanlig, och endast funnen på en handfull lokaler i länet. Påträffades i områdets södra del.

Russula pectinata (Kamkremla) är en gulbrun, skarpt smakande kremla som växer i lövskog, vanligen på kalkgrund. Skiljs från närstående och snarlika arter på den obehagliga lukten, som påminner om den hos stinkkremlan (*R. foetens*). Växte under bok i områdets södra del. Första fyndet i Östergötland.

Bedömning av området

Inslaget av bok och andra lövträd resulterade i en artlita med delvis annorlunda profil jämfört med övriga områden. Mycket intressant, och ett av inventeringens mest givande objekt.

Område 20 (Ref.) **Ombergsliden NR** **08E4g0e**

Besöksdatum: 000729, 000827, 000924

Antal arter: 135

Rödlistade arter	Signalarter	Sällsynta arter

Bankera violascens (NT)
Boletopsis leucomelaena (NT)
Cortinarius fraudulosus (NT)
Cortinarius meinhardii (NT)
Cortinarius percomis (NT)
Inonotus tomentosus (NT)
Pholiota albocrenulata (NT)
Tricholoma apium (NT)
Tricholoma aurantium (NT)

Boletus luridus
Cantharellus xanthopus
Clavariadelphus pistillaris
Clavariadelphus truncatus
Cortinarius callochrous var. coniferarum
Cortinarius elegantior
Cortinarius salor
Hydnellum aurantiacum
Hydnellum caeruleum
Hygrophorus discoideus
Inocybe bongardii
Lactarius scrobiculatus
Lepiota aspera
Ramaria flava ss. lat.
Russula aurea
Russula queletii

Inocybe pyriodora
Lactarius fuliginosus

Kommentarer till arterna

Bankera violascens (Grantaggsvamp) är en kraftig taggsvamp med grålila nyanser. Växer alltid i granskog, företrädesvis på kalkhaltig mark. Under höstens inventering funnen endast på detta område.

Boletopsis leucomelaena (Grangråticka) är en marklevande ticka med gråsvarta till svarta färger. Sällsynt på rikare marker i barrskog.

Cortinarius fraudulosus (Granrotspindling) är en ljus, starkt doftande spindelskivling med ±spolformig, rotlikt förlängd fot. Växte rikligt i områdets norra kant, hittills den enda fyndplatsen i Östergötland.

Pholiota albocrenulata (Tårtofsskivling) är med sin klibbiga, fjälliga hatt, ringförsedda och flockiga fot, bittra smak och rödbrunaktiga färger en mycket karakteristisk art. Svampen är ovanlig, och har tidigare bara hittats på en växtplats i länet. Förs ibland till släktet *Stropharia*.

Tricholoma apium (Lakritsmusseron) är med sina smutsbruna nyanser knappast någon iögonenfallande art, men känns igen på den behagliga, kryddiga doften. Växer normalt i tallskog, och även om det fanns enstaka tallar i närheten av växtplatsen, var fyndet -f.ö. det första i Östergötland- ändå lite överraskande.

Boletus luridus (Eldsopp) är en stor, olivbrunaktig sopp med orangeröda rörmynningar. Den kalkgynnade arten påträffades här i en vägkant i områdets södra del.

Clavariadelphus pistillaris (Stor klubbsvamp) och **Clavariadelphus truncatus** (Flattoppad klubbsvamp) är typiska rikmarksarter och påträffades båda i områdets södra del.

Cortinarius callochrous var. coniferarum (Fagerspindling) är en gulaktig, ganska liten spindling med tydligt kantad knöl vid fotbasen. Den har liksom den mer orangefärgade och vanligare *C. varius* (Klubbspindling) vackert lilafärgade lameller, men denna har rundad, klubblik fotbas.

Hydnellum aurantiacum (Orange taggsvamp) och **Hydnellum caeruleum** (Blå taggsvamp) är två representanter för ett släkte som under inventeringen inte påträffades i den utsträckning som förväntades. Den förstnämnda arten är elativt vanlig och känns lätt igen på den bjärta färgen på hatt och fot, medan den sistnämnda kombinerar en som ung blåaktig men med tiden urblekt hatt med orange färg endast i fotköttet, samt en påtaglig mjöldoft. Funnen på en handfull lokaler i länet.

Lactarius fulvissimus (Rävriska) är en orangebrun, i mitten ofta nedtryckt riska med mild smak. Mindre allmän art, som visat sig vara en bra indikator för rikare miljöer.

Ramaria flava (Gul fingersvamp) är sannolikt ett komplex av ännu dåligt utredda arter, men representerar ändå den grupp fingersvampar som i huvudsak påträffas på mer bördiga marker i barrskog.

Bedömning av området

Jämfört med övriga områden finns här fler rödlistade arter och signalarter, även om det totala artantalet visade sig vara större på några av de övriga objekten. Anmärkningsvärt är att samtliga rödlistade arter påträffades inom ett mycket begränsat område i reservatets nordsluttning, medan de flesta av signalarterna förekom spridda över större ytor.

Belägg (torkade insamlingar)

Art	Område	Datum
Camarophyllopsis hymenocephala	18 (440/40)	000902
Conocybe magnicapitata	2 (470/34)	000909
Conocybe sordida	4 (110/34)	000726
Entoloma dysthaloides	20 (Ref.)	000827

Galerina badipes	6 (340/34)	000719
Inocybe acuta	11 (1970/40)	000725
Inocybe appendiculata	14 (1370/40)	000724
Inocybe appendiculata	1 (290/40)	000916
Inocybe auricoma	9 (1870/40)	000917
Inocybe corydalina	8 (60/34)	000902
Inocybe langei	7 (270/34)	000725
Inocybe oblectabilis	4 (110/34)	000826
Inocybe obscurobadia	4 (110/34)	000726
Inocybe pyriodora	1 (290/40)	000718
Pseudoomphalina kalchbrenneri	4 (110/34)	000826
Ripartites tricholoma	9 (1870/40)	000724

Översikt över rödlistade arter, signalarter (S) och sällsynta arter (R)

Art		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Agaricus benesii	R					X							X							X	
Bankera violascens	NT																				X
Boletopsis leucomelaena	NT																				X
Boletus luridus	S																				X
Calocybe ionides	R				X																
Camaroph. hymenocephala	NT																		X		
Cantharellus xanthopus	S										X				X						X
Clavariadelphus pistillaris	S																				X
Clavariadelphus truncatus	S											X				X		X			X
Climacocystis boralis	S							X					X								
Conocybe blattaria	R										X										
Conocybe magnicapitata	R		X																		
Conocybe sordida	R				X																
Conocybe sulcatipes	R					X															
Cortinarius barbatus	R																			X	
Cortinarius callochrous var.	S																				X
Cortinarius elegantior	S		X				X	X	X		X	X				X	X	X		X	X
Cortinarius fraudulosus	NT																				X
Cortinarius glaucopus	S					X					X	X						X			
Cortinarius infractus	R		X						X		X	X						X			
Cortinarius meinhardii	NT						X		X												X
Cortinarius olivaceofuscus	S						X				X	X					X				
Cortinarius percomis	NT	X	X		X		X			X	X	X			X						X
Cortinarius purpurascens	S										X										
Cortinarius salor	S		X						X						X						X
Cortinarius turgidus	NT														X						
Cystolepiota seminuda	S		X		X								X	X			X	X			
Entoloma exile var.	R			X							X										
Entoloma pleopodium	R	X																			
Geastrum triplex	S				X																
Gloeoporus taxicola	S												X								
Gomphidius maculatus	R		X		X							X									
Hebeloma edurum	R								X												
Helvella costifera	D D						X			X										X	
Hydnellum aurantiacum	S																				X
Hydnellum caeruleum	S																				X
Hydnellum peckii	S		X									X									

Hygrocybe conica	S	X	X	X			X		X												
Hygrocybe persistens	S			X																	
Hygrocybe pratensis	S			X																	
Hygrocybe quieta	NT				X																
Hygrocybe virginea	S			X						X											
Hygrophorus discoideus	S		X		X	X	X	X	X	X			X	X		X		X		X	X
Inocybe appendiculata	R	X													X						
Inocybe assimilata	R													X	X						
Inocybe auricoma	R									X											
Inocybe bongardii	S	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		X			X	X
Inocybe cookei	R															X					
Inocybe corydalina	NT		X		X				X	X						X		X			
Inocybe erinaceomorpha	R	X																			
Inocybe flavella	R																			X	
Inocybe langei	R							X													
Inocybe leiocephala	R								X				X				X				
Inocybe maculata	R										X										
Inocybe oblectabilis	R				X																
Inocybe pyriodora	R	X			X					X										X	X
Inocybe sindonia	R	X																			
Inocybe soluta	R							X													
Inocybe umbratica	R		X					X										X		X	
Art		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Inonotus tomentosus	NT		X		X		X														X
Lactarius acris	NT																			X	
Lactarius fulvissimus	R																				X
Lactarius lignyotus	S							X													
Lactarius scrobiculatus	S	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X
Lepiota aspera	S		X		X	X					X		X				X				X
Lepiota castanea	S			X																	
Lepiota ventriosospora	S		X		X					X	X	X	X			X				X	
Leucocortinarius bulbiger	R		X																		
Leucopaxillus lentus	R									X											
Lyophyllum semitale	R		X										X					X			
Mutinus caninus	S																			X	
Mycena purpureofusca	R					X							X								
Oligoporus floriformis	VU	X																			
Otidea bufonia	R									X											
Peziza succosa	S		X	X	X			X		X		X			X			X		X	
Phellinus chrysoloma	S																X				
Pholiota albocrenulata	NT																				X
Plicaturopsis crispa	S					X			X	X											
Pluteus romellii	S	X							X								X				
Psathyrella chondroderma	R					X				X											
Psathyrella corrugis	R		X															X			
Psathyrella olympiana	R														X						
Pseudoomph. kalchbrenneri	DD		X		X																
Ramaria flava ss. lat.	S																				X
Ramaria gracilis	S				X													X			
Rhodocybe nitellina	R				X					X	X		X				X	X	X		
Ripartites tricholoma	R								X	X											
Russula aurea	S		X							X			X	X			X			X	X
Russula olivascens	R									X											
Russula pectinata	R																			X	
Russula queletii	S	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X
Skeletocutis nivea	S	X	X								X	X		X	X			X		X	
Suillus viscidus	R				X																
Tricholoma apium	NT																				X
Tricholoma aurantium	NT										X										X
Tricholoma psammopus	R		X																		

Tricholoma sulphureum	S			X																	
Volvariella hypopithys	R	X																			
Xylaria carpophila	R													X			X				